

Pr Karmen Joller
Sotsiaalminister
Sotsiaalministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 TALLINN

/Teie 14.08.2025 nr 1.2-2/76-1/

Meie 26.08.2025 nr 11-2/1085-1

Seisukohad määruse „Mitteioniseeriva kiirguse
ohutuse tagamise nõuded ja hindamise kord“
eelnoõ kavandi (15.08) kohta kiri

Olete edastanud Tallinna Tehnikaülikoolile k.a 15. augustil märgukirja Rahvatervise seaduse rakendusaktina alates 01.09.2025 kehtima hakkava ministri määruse „Mitteioniseeriva kiirguse ohutuse tagamise nõuded ja hindamise kord“ eelnoõ kavandi. Oleme tutvunud esitatud eelnoõ kavandi sisuga ja edastame allolevalt meie seisukohad edastatud kavandi suhtes, sõnastatuna ettepanekutena.

Ettepanek 1.

Eelnoõ kavandi § 6. Mitteioniseeriva kiirguse hindamise kord lõikes (1) on sõnastatud

„Mitteioniseeriva kiirguse, sealhulgas mitmesageduslikud või mitme kiirgusallika väljatasemed elukeskkonnas arvutatakse, modelleeritakse või mõõdetakse ning hinnatakse piirväärtuste suhtes vastavalt ICNIRP ja Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu (edaspidi ITU) asjakohastele soovitustele.“

Juhime tähelepanu, et Eesti Vabariigi kontekstis on esmased normatiivalused kehtestatud ja leitavad Eesti Vabariigi standarditest, juhinduda tuleks mh ka Euroopa Liidu regulatsioonist ning organisatsioonidest tegelevad antud valdkonna normatiivide väljatöötamisega ka IEC, CENELEC, ECC, CIGRE, IEEE jt. Normatiivide haldajate laiendamine ja täpsustamine aitab kaasata seisukohti tehnoloogiate hindamisel, milliseid ICNIRP ega ITU ei adresseeri, sh elektrienergiavarustuskomponendid (elektriliinid, traadita laadimise süsteemid jt), tööstusseadmed (nt induktsioon- ja dielektrilise kuumutamise seadmed). Teeme antud asjaolust lähtuvalt ettepaneku sõnastada § 6 lõike (1) alljärgnevalt

„Mitteioniseeriva kiirguse, sealhulgas mitmesageduslikud või mitme kiirgusallika kumulatiivsed väljatasemed elukeskkonnas arvutatakse, modelleeritakse või mõõdetakse ning hinnatakse piirväärtuste suhtes vastavalt Eesti Vabariigis kehtivatele normdokumentidele, EL, ICNIRP, IEC (Rahvusvaheline Elektrotehnikakomisjon), ITU (Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu) või muu tehnoloogia-spetsiifilise pädevusega organisatsiooni asjakohastele soovitustele“.

Ettepanek 2.

Eelnoõ kavandi § 6. Mitteioniseeriva kiirguse hindamise kord lõikes (4) punktis 2) on sõnastatud

„kiirgusallika ohutsooni ulatuse hindamine ja määramine arvutuste, modelleerimise või mõõtmiste teel toimub vastavalt asjakohastele ITU soovitudele“.

Juhime tähelepanu, et ITU organisatsioon esitab telekommunikatsioonisüsteemide kontekstist talitlevate süsteemidele ja nende komponentidele kohalduvad ja asjakohased juhised mitteioniseeriva kiirguse tasemete ja nende ohutuse hindamiseks inimese tervisele. Korrates ettepanekus 1 esitatud märkuseid erinevate tehnoloogiate jaoks sobilike meetodite osas, rõhutame vajadust asjakohaste meetodite allikatena nimetada esmalt Eesti Vabariigis kehtivaid normdokumente, EL regulatsioone ning seejärel tehnoloogia-spetsiifiliste pädevate organisatsioonide soovitusi. Teeme antud asjaolust lähtuvalt ettepaneku sõnastada § 6 lõike (4) punkti 2) alljärgnevalt

„mitteioniseeriva kiirguse allika ohutsooni ulatuse hindamine ja määramine arvutuste, modelleerimise või mõõtmiste teel toimub vastavalt asjakohastele ja asukohas väljasuursi kujundavate tehnoloogiate eripärasid arvestavate, käesoleva paragrahvi punktis (1) loetletud normatiividele ja pädevate organisatsioonide soovitudele“.

Ettepanek 3.

Määruse eelnõu esitab üldised printsiibid inimeste tervise kaitse seisukohtadest, kuid jätab kahetsusväärselt katmata terve rea sisulisi aspekte, mis puudutavad üldist mitteioniseeriva kiirguse allikate ümbruse keskkonna kujundamist ja järelevalvet.

* Reguleerimata jääb mitteioniseeriva kiirguse allikate paigaldamise ja käitamise korraldamine, sh asjakohaste projekteerimis-, ehitus ja käidunõuete sisseviimine, mis ei võimalda esitada nõudeid ega korraldada tõhusat järelevalvet mitteioniseeriva kiirguse allikate kohta.

* Täiendavalt on korraldamata mitteioniseeriva kiirguse allikate info kättesaadavus ja sellega arvestamine planeerimisel, mis võib viia olukorrani, kus erinevad osapooled info puudumisel ehitavad mitteioniseeriva kiirguse allikad teineteisele lähestikku ja kujundavad kumulatiivselt piirnorme ületava olukorra.

Planeerimis- ja hindamistavade alane informeeritus ja konkreetsed soovitusel sh omavalitsuse tasandil pakuksid märksa tõhusamad vahendid antud määruse eelnõu § 2 esitatud eesmärkide täitmiseks. Teeme üaltoodule tuginevalt ettepaneku jätkata peale määruse eelnõu kehtestamist aktiivset tööd antud teemadel, eesmärgiga tagada loetletud puuduste likvideerimine. Tallinna Tehnikaülikool on kirjeldatud teemadel valmis ulatuslikuks koostööks Sotsiaalministeeriumiga.

Loodame, et saate meie poolt esitatud seisukohad arvesse võtta ja nendele tuginedes viia sisse määruse muudatused, mis aitaksid parandada määruse eesmärgiks olevat ülesannete saavutamist, eeskätt tervisele ohutuse tagamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jarek Kurnitski
Teadusprorektor

Lauri Kütt
lauri.kutt@taltech.ee